

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/251/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118354742
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:6118354742.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Jarmily Pogranovej, v spore žalobkyne: C.. R. Z. - R., s miestom podnikania E., P. XX, IČO: 17 873 878, právne zastúpená: JUDr. Viera Nováková, advokátka, so sídlom Banská Bystrica, Janka Kráľa 7, IČO: 45 026 556, proti žalovanému: E. E., narodený XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, právne zastúpený: JUDr. Tibor Nagy, advokát, so sídlom Nové Zámky, Kukučínova 8, IČO: 30 056 047, o zaplatenie 3 774 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 6C/36/2019-103 zo dňa 27. augusta 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti výroku, ako aj v časti výroku o náhrade trov konania potvrdzuje.

Žalovanému priznáva proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 10.10.2018 domáhala zaplatenia sumy 3.774,- eur, pričom požadovala aj príslušenstvo pohľadávky, t.j. úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.6.2016 do zaplatenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.7.2016 do zaplatenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.8.2016 do zaplatenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 13,05% ročne zo sumy 450,00 eur od 11.9.2016 do zaplatenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.10.2016 do zaplatenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.11.2016 do zaplatenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.12.2016 do zaplatenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.5.2016 do zaplatenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.6.2016 do zaplatenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.7.2016 do zaplatenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.8.2016 do zaplatenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.9.2016 do zaplatenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.10.2016 do zaplatenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.11.2016 do zaplatenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 13,05 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.12.2016 do zaplatenia a tiež náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 600,- eur (15 x 40,- eur).

2. V odôvodnení žaloby uviedla, že uvedená suma predstavuje dohodnuté nájomné za nájom nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne, ktorá je zapísaná v katastri nehnuteľností Okresného úradu v E. - katastrálny odbor na LV č. XXXXX k.ú. E. ako časť parcely registra „C“ č. XXX o výmere 48 m² pričom nájomný vzťah bol založený na základe zmluvy o nájme uzavretej stranami dňa 29.4.2016,

pričom doba nájmu bola dohodnutá na dobu určitú od 1.5.2016 do 31.12.2016, pričom výška nájomného bola dohodnutá v sume 450,- eur za kalendárny mesiac s tým, že nájomné bolo splatné vždy 10-ty deň v príslušnom kalendárnom mesiaci. V žalobe žalobkyňa uviedla, že v nájomnej zmluve v článku 6 ods. 6.3 sa strany dohodli na výške paušálnych platieb za služby, ktorých poskytovanie spojené s užívaním predmetu nájmu a ktoré sú uvedené v článku 6 ods. 6.2. zmluvy v sume 65,- eur mesačne + DPH, pričom paušálne platby sa žalovaný zaviazal uhrádzať v mesačných splátkach do 10-teho dňa v kalendárnom mesiaci. V žalobe žalobkyňa uviedla, že žalovaný nájomné v sume 3.150,- eur (7 mesiacov x 450,- eur) za mesiace jún - december 2016 nezaplatil a neuhradil ani paušálne platby za mesiace máj - december 2016 v sume 624,- eur (8 mesiacov x 78,- eur). Zároveň v žalobe uviedla, že strany dohodli v uvedenej nájomnej zmluve o nájme úroky z omeškania vo výške 0,05 % ročne v prípade omeškania s platbou nájomného alebo paušálnej platby. Žalobkyňa taktiež v žalobe okrem uvedeného žiadala priznať paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka a podľa § 2 Nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z. a požadovala náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 600,- eur (15 x 40,- eur) keďže má za to, že v danom prípade uplatnila 15 pohľadávok. K žalobe žalobkyňa pripojila zmluvu o nájme uzatvorenú stranami 29.4.2016, splátkový kalendár na rok 2016, ktorý sa týka mesačných platieb nájomného, splátkový kalendár na rok 2016, ktorý sa týka mesačných paušálnych platieb, upomienku na sumu 1.662,- eur zo dňa 15.8.2016 na úhradu platieb nájomného za mesiace jún, júl, august 2016 a na úhradu paušálnych platieb za mesiace máj, jún, júl, august 2016 (3 x 450,- eur + 4 x 78,- eur), čestné vyhlásenie žalovaného, že nie je podnikateľ, ktoré je nedatované, potvrdenie Obce V. zo dňa 5.4.2016 o tom, že žalovaný užíva záhradu o výmere 10 árov, kópiu z katastrálnej mapy, na ktorej je graficky vyznačená plocha, ktorá je predmetom nájmu podľa nájomnej zmluvy.

3. Okresný súd Banská Bystrica vo veci vydal dňa 28.1.2019 platobný rozkaz č. 15Up/654/2018, ktorým zaviazal žalovaného k zaplateniu žalobkyňou uplatňovaných nárokov. Proti uvedenému platobnému rozkazu podal žalovaný v lehote odpor prostredníctvom svojho právneho zástupcu zo dňa 18.2.2019, v ktorom uviedol, že je pravdou, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzatvorená zmluva o nájme, ale túto dňa 29.04.2016 podpísal iba žalovaný, nakoľko žalobca pri podpísaní zmluvy nebol prítomný, celú záležitosť riešila zamestnankyňa žalobcu Ing. K. X. a žalovanému predmetná zmluva nebola vydaná, prvýkrát ju videl až teraz, keď súd mu zaslal spolu s platobným rozkazom a s ostatnými listinami. Zmluva síce bola uzatvorená na dobu určitú od 01.05.2016 do 31.12.2016, avšak žalovaný predmet nájmu užíval iba za mesiac máj 2016, za ktorú dobu dohodnuté nájomné vo výške 450,- euro aj zaplatil, ako to vyplýva z potvrdenia VÚB a.s. Bratislava. Po obdržaní upomienky zo dňa 15.08.2016, nakoľko nemal nájomnú zmluvu k dispozícii ústne ako i prostredníctvom SMS správy na telefónne číslo XXXXXXXXXXX, nahlásil ukončenie užívania predmetu nájmu a preto považoval nájomný vzťah za ukončený. Zároveň uviedol, že podľa ust. § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka, omeškaním dlžníka vzniká veriteľovi okrem nárokov podľa § 369, 369a a 369b aj právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky a to bez potreby osobitného upozornenia avšak nesúhlasil s argumentáciou žalobkyne, kde sa snaží definovať pohľadávku, hoci sám tvrdí, že definícia pohľadávky nie je uvedená ani v Občianskom zákonníku ani v Obchodnom zákonníku. Uviedol, že z ust. § 369c ods. Obchodného zákonníka vyplýva, že veriteľ má právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, a žalobca si uplatnil pohľadávku vo výške 3.774,- euro v jednom konaní, takže žalobkyňa má právo len na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky len v rámci jedného súdneho konania. Preto žiadal platobný rozkaz zrušiť.

4. K uvedenému odporu žalovaného sa vyjadrila právna zástupkyňa žalobkyne podaním zo dňa 24.4.2019, v ktorom uviedla, že trvá na žalobe a odpor žalovaného považuje za účelový. Uviedla, že počas obdobia, za ktoré si uplatňuje nárok na zaplatenie nájomného a prevádzkových nákladov mala so žalovaným uzatvorenú platnú nájomnú zmluvu, nájomný vzťah trval a preto je žalovaný povinný uhradiť nájomné za žalované obdobie. Pokiaľ žalovaný uvádza, že ukončil nájomný vzťah uviedla, že z jeho strany nedošlo k platnému ukončeniu nájomného vzťahu keďže nájomný vzťah mohol zaniknúť len jedným z dôvodov uvedených v Článku VIII Zmluvy o nájme a teda nájomný vzťah zanikol v dôsledku uplynutia doby, na ktorú bol dohodnutý, t.j. dňom 31.12.2016. Zároveň považovala za dôvodný aj nárok na zaplatenie príslušenstva pohľadávky a to úrokov z omeškania ako aj paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Zároveň žiadala pokračovať v konaní na miestne príslušnom súde.

5. Predmetná vec bola dňa 26.5.2019 postúpená miestne príslušnému Okresnému súdu Nové Zámky podľa § 13, 14 a 15 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok - zák. č. XXX/2015 Z. z.), keďže žalobkyňa podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z.z. navrhla pokračovanie v konaní na miestne príslušnom súde.

6. Po prejednaní veci na pojednávaní Okresný súd Nové Zámky ako súd prvej inštancie napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom v spore takto rozhodol:

7. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na citované ustanovenie § 1 ods. 1 a 2 veta prvá Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb.) a citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zákon č. 40/1964 Zb. - § 1 ods. 2, § 488, § 489, § 491 ods. 1, § 671 ods. 1, § 663, § 676 ods. 1 a 2, § 121 ods. 3 a § 517 ods. 2), odôvodnil nasledovne:

8. Na základe uvedeného skutkového stavu ako i na základe uvedených zákonných ustanovení súd mal za to, že žaloba je dôvodná čo sa týka istiny, t.j. nájomného ako i paušálnych platieb za služby, ktorých poskytovanie je spojené s užívaním predmetu nájmu. Súd mal za preukázané zo zmluvy o nájme uzatvorenej stranami dňa 29.4.2016, že strany dohodli nájom na dobu určitú, t.j. od 1.5.2016 do 31.12.2016, pričom predmetom nájmu bola časť o výmere 48 m² z parcely registra „C“ č. XXX, ktorá je zapísaná na LV č. XXXXX k.ú. E. a ktorá je vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Z uvedenej zmluvy o nájme je zrejmé, že nájomné bolo dohodnuté v sume 450,- eur mesačne a paušálne platby boli dohodnuté v sume 65,- eur mesačne + DPH, t.j. spolu 78,- eur mesačne. Súd mal za preukázané, že žalovaný nájomné za mesiace jún - december 2016 v sume 3.150,- eur (7 mesiacov x 450,- eur) ani paušálne platby za služby za obdobie máj - december 2016 v sume 546,- eur (7 x 78,- eur) neplatil, hoci sa k tomu v uvedenej zmluve o nájme zaviazal. Súd preto žalobe ohľadne týchto súm s poukazom na ust. § 489, § 491 ods. 1 a § 671 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyhovel. Súd čo sa týka námietky žalovaného, že zmluva o nájme uzavretá stranami je neplatná, keďže nebola doručená žalovanému neprihliadal, nakoľko žalovaný nepoprel, že by túto zmluvu podpísal, pričom v článku XI. bod 11.4 uvedenej zmluvy o nájme sa uvádza, že zmluva je vyhotovená v 3 výtlačkoch, z ktorých každý má platnosť originálu, pričom prenajímateľ obdrží dva originály a nájomca jeden originál zmluvy. Súd teda vychádzal z uvedeného ustanovenia, t.j. že žalovaný zmluvu o nájme prevzal. Konajúci súd podotýka, že ak by aj žalovaný uvedenú zmluvu neprevzal, nespôsobilo by to neplatnosť uvedeného právneho úkonu, keďže s takouto skutočnosťou zákon nespája žiadny dôsledok vrátane neplatnosti právneho úkonu.

9. Konajúci súd k tvrdeniu žalobkyne, že v danom prípade ide medzi stranami o obchodnoprávny vzťah uvádza, že toto tvrdenie nevychádza z úvodných ustanovení Občianskeho a Obchodného zákonníka, keďže v danom prípade nejde o vzťah medzi dvoma podnikateľskými subjektmi keďže žalovaný v čase uzavretia zmluvy o nájme nebol podnikateľom a bol len občanom - fyzickou osobou, pričom aj v úvode zmluvy o nájme sa uvádza, že táto bola uzatvorená v zmysle § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka. Je teda zrejmé, že uvedená zmluva bola medzi stranami uzatvorená podľa § 1 ods. 2 a § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka a v danom prípade nie je ani rozhodné či by zmluvu uzatvorili dva podnikateľské subjekty keďže v danom prípade ide o tzv. „absolútny obchod“ keďže právny vzťah sa riadi predpismi Občianskeho zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov právneho vzťahu, t.j. nie je rozhodné či ide o zmluvný vzťah medzi podnikateľmi alebo nepodnikateľmi.

10. Súd okrem istiny priznal žalobcovi aj príslušenstvo pohľadávky, t.j. úroky z omeškania, pričom o výške úrokov z omeškania rozhodol podľa ustanovenia § 3 nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z. v platnom znení, podľa ktorého výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania splnením peňažného dlhu, pričom základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky ku dňu vzniku zmluvného vzťahu predstavovala 0,00 % a teda úrok z omeškania predstavuje 5,00 %. Uvedené príslušenstvo súd priznal podľa ustanovenia § 517 odsek 2 a § 121 odsek 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko konajúci súd mal za to, že v danom prípade ide o občianskoprávny vzťah podľa § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom dohodu o výške úrokov z omeškania obsiahnutý v článku V. bod 5.3. zmluvy o nájme o výške úrokov z omeškania, ktorou bol dohodnutý úrok z omeškania vo výške 0,05 % z neuhradenej sumy za každý deň z omeškania, t.j. 18 % ročne, konajúci súd považoval v časti, ktorá je v rozpore z ust. § 3 nariadenia vlády za neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka keďže uvedené nariadenie vlády č. 87/95 Z.z. je kogentnou normou a nie je možné sa od nej dohodou strán odchýliť. Preto súd žalobu ohľadne úrokov z omeškania, ktoré presahovali výšku 5,00 % ročne zamietol.

11. Súd zároveň s poukazom na článok 6 ods. 2 Základných princípov CSP žalovanému povolil sumu 3774,- eur s príslušenstvom splácať v mesačných splátkach tak ako je to uvedené vo výroku rozsudku keďže súd prihliadal na pomery žalovaného, a to, že žalovaný nemá žiadny majetok, žije spolu s manželkou a maloletým dieťaťom v rodinnom dome u svojich rodičov, pričom jeho mesačný príjem predstavuje priemerne 700-800 eur, pričom má výdavky spojené s leasingom motorového vozidla dodávky v sume 500,- eur mesačne.

12. Súd zároveň zamietol žalobu ohľadne nárokov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 600,- eur (15 x 45,- eur), keďže v danom prípade medzi stranami išlo o občianskoprávny vzťah podľa § 1 ods. 2 a § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka, t.j. zmluva o nájme. Z uvedeného je teda zrejmé, že medzi stranami nešlo o obchodnoprávny vzťah a preto na tento vzťah nebolo možné aplikovať a požadovať náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka a podľa § 2 Nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z. ale len náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

13. Súd o trovách tohto konania rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, pričom podľa ustanovenia § 262 odsek 1, 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Keďže žalobca bol čo sa týka istiny v plnom rozsahu úspešný, nakoľko súd žalobe ohľadne istiny vyhovel, súd mu priznal plnú náhradu trov konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

14. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním v zamietajúcej časti výroku napadla len žalobkyňa domáhajúca sa jeho zmeny tak, aby ňou podanej žalobe bolo v plnom rozsahu vyhovené, s povolením splátok žalovaného po 200,-Eur mesačne. Súdu prvej inštancie vyčítala nesprávne právne posúdenie veci čo do výšky úroku z omeškania a čo do uplatnených nárokov spojených s uplatnením pohľadávky, keď s názorom súdu prvej inštancie sa stotožniť nemôže. Predmetnú časť nehnuteľnosti prenajala ako SZČO, nakoľko tento majetok má zaradený do majetku firmy, keď žalovaný si prenajal predmetnú nehnuteľnosť ako samostatne hospodáriaci roľník pre účely podnikania - SHR potvrdenie vydané Obecným úradom V. č. 413/2016, a to v zmysle jeho predmetu podnikania. Právne vzťahy medzi podnikateľskými subjektami sa vo všeobecnosti spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka a zmluvy medzi podnikateľskými subjektami, ktoré nie sú upravené v Obchodnom zákonníku sa spravujú príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a zároveň ustanoveniami Obchodného zákonníka. Z dôvodu, že Obchodný zákonník neobsahuje všeobecné ustanovenia o nájmovej zmluve, použijú sa aj na zmluvné vzťahy vznikajúce medzi podnikateľmi všeobecné ustanovenia o nájme upravené v Občianskom zákonníku. Má za to, že v prípade výšky úrokov z omeškania je nevyhnutné vychádzať z výšky upravenej v Obchodnom zákonníku a preto má nárok na dohodnutý úrok z omeškania, resp. na úrok z omeškania vo výške ako si ho uplatnila. Nakoľko zmluvný vzťah medzi stranami sporu je obchodnoprávnym sporom, vznikol jej aj nárok na úhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. V danom prípade bolo predmetom konania vymáhanie spolu 15 pohľadávok a nárok vo výške 40,-Eur predstavuje náhradu nákladov spojených s uplatnením jednej pohľadávky. Definícia pohľadávky nie je uvedená v Občianskom ani Obchodnom zákonníku, je definovaná ako právo na plnenie. Podkladom pre účtovanie o pohľadávkach sú doklady preukazujúce ich vznik, pričom pri pohľadávkach z Obchodného styku sú to najčastejšie vystavené a odoslané faktúry. Takáto vyjadrená formou faktúry je samostatnou vecou tak, ako to definuje ustanovenie § 118 ods. 1 OZ. Súd posudzuje každú pohľadávku, teda nárok z každej faktúry, samostatne s ohľadom na jej právny dôvod, výšku, splatnosť, nárok na úroky z omeškania.

15. Žalovaný vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal potvrdenie napadnutého rozsudku a požadoval tiež náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške. Má za to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, nakoľko predmetné potvrdenie obce V. č. 413/2016 zo dňa 05.04.2016 je iba o tom, že on užíva záhradu o výmere 10 árov, kde pestuje ovocie, zeleninu a kvety, ktoré môže predávať na trhovisku. Preto vzťah medzi stranami sporu je občianskoprávny a nie je možné naň aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka ani nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z.

16. K uvedenému vyjadreniu sa žalobkyňa - odvolateľka už nevyjadrovala.

17. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobkyne dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti je potrebné podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako rozhodnutie (vo výroku) vecne správne, keď súčasne o trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal proti v odvolacom konaní neúspešnej žalobkyne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu 100 %, keď o výške tejto náhrady trov konania bude konať a rozhodovať samostatným uznesením súd prvej inštancie.

18. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, keď na zdôraznenie jeho správnosti aj s ohľadom na odvolacie dôvody žalobkyne poukazuje na to, že

- primárne bolo v prejednávanej veci dôležité posúdiť, či zmluva o dielo zo dňa 29.04.2016 uzatvorená medzi prenajímateľom - Ing. R. Z. - ADRIA, s miestom podnikania E., P. 48, IČO: 17 873 878, zapísaná Okresným úradom E., číslo živnostenského registra: 508-2865 a nájomcom E. E., narodený XX.XX.XXXX, bytom V. XXX označenom ako SHR potvrdenie Obecný úrad Obec V. č. 413/2016 (ďalej len „Zmluva o nájme“) sa spravuje ustanoveniami Občianskeho alebo Obchodného zákonníka,

- zo Zmluvy o nájme (č. I. 15) mal odvolací súd preukázané, že táto bola uzatvorená v zmysle §-u 663 a nasl. Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Prílohu Zmluvy o nájme tvorili okrem iného čestné vyhlásenie nájomcu, že nie je povinný používať elektronickú registračnú pokladnicu na evidenciu tržieb v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 289/2008 Z. z. - pretože nie je podnikateľom podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka; potvrdenie U. E., že dala do používania svojmu synovi (E.ovi E.) záhradu o výmere 10 a; potvrdenie obce V. zo dňa 05.04.2016, že E. E. vlastní a užíva záhradu o výmere 10 a, kde pestuje ovocie, zeleninu, kvety, ktoré môže predávať na trhovisku a potvrdenie o vykonaní ohlásenia v zmysle § 6 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Liptovský Mikuláš zo dňa 11.04.2016.

19. Podľa § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 262 ods. 1 OBZ, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom. (2) Dohoda podľa odseku 1 vyžaduje písomnú formu.

21. Podľa § 2 ods. 2 OBZ, podnikateľom podľa tohto zákona je: a) osoba zapísaná v obchodnom registri, b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 3 ods. 4 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon), živnosťou takisto nie je predaj nespracovaných alebo spracovaných rastlinných a živočíšnych výrobkov z vlastnej drobnej pestovateľskej a chovateľskej činnosti fyzickými osobami a predaj lesných plodín; na predaj ovocia, zeleniny a kvetov, ktoré sa predávajú na prenajatom mieste na trhovisku alebo v tržnici, 23p) ak doba prenájmu je dlhšia ako 30 dní v kalendárnom roku, alebo v pojazdnej predajni, prípadne iným ambulantným spôsobom, ak sa predaj uskutočňuje viac ako 30 dní v kalendárnom roku, vzťahuje sa osobitný zákon. 23r)

23. Obchodný zákonník v § 2 ods. 2 vymedzuje štyri skupiny podnikateľov, pričom štvrtú skupinu podnikateľov vytvárajú tie fyzické osoby, ktoré vykonávajú poľnohospodársku výrobu a sú zapísané do evidencie vedenej obecnými úradmi v zmysle ustanovení § 12a - 12e zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov. Fyzické osoby, ktoré predávajú nespracované alebo spracované

rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej drobnej pestovateľskej a chovateľskej činnosti a predaj lesných plodín sa nepodriaďujú ani zápisu podľa zákona č. 105/1990 Zb., o súkromnom podnikaní občanov a takáto činnosť nie je ani živnosťou podľa živnostenského zákona.

24. Vzhľadom na potrebu zistiť, či nájomca bol v čase uzatvárania Zmluvy o nájme podnikateľom, odvolací súd vyzval dňa 22.01.2020 Obecny úrad V., aby uviedli, či ku dňu 29.04.2016 bol E. E. zapísaný v evidencii samostatne hospodáriacich roľníkov, pričom v odpovedi na túto výzvu (č. l. 140) bolo uvedené, že ku dňu 29.04.2016 E. E. nebol zapísaný v evidencii samostatne hospodáriacich roľníkov.

25. Odvolací súd je toho názoru, že zmluvnými stranami Zmluvy o nájme nie sú dvaja podnikatelia, nakoľko nájomcom bola v tomto prípade fyzická osoba, ktorá ku dňu uzatvorenia Zmluvy o nájme nebola zapísaná v evidencii samostatne hospodáriacich roľníkov podľa zákona č. 105/1990 Zb, a teda tento vzťah nespadá pod § 261 OBZ. Nájomná zmluva je zmluvný vzťah upravený v Občianskom zákonníku v § 663 a nasledovné, pričom podľa § 262 ods. 1, 2 OBZ by si zmluvné strany mohli dohodnúť, že sa na ich záväzkový vzťah budú vzťahovať ustanovenia Obchodného zákonníka len na základe písomnej dohody zmluvných strán, pričom odvolací súd nemal z obsahu spisu preukázané, že by zmluvné strany osobitne dojednali použitie Obchodného zákonníka. Naopak, odvolací súd má zo Zmluvy o nájme preukázané, že zmluvné strany túto zmluvu uzatvorili podľa Občianskeho zákonníka (§ 663 a nasl.).

26. Z uvedených dôvodov potom odvolací súd námietku žalobkyne týkajúcu sa povahy zmluvného vzťahu medzi zmluvnými stranami ako vzťahu obchodnoprávneho považoval za nedôvodnú.

27. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplataenia neuhradeného nájmu za obdobie jún 2016 až december 2016 vo výške 450 eur/mesačne; paušálnych platieb za prevádzkové náklady za obdobie jún 2016 až december 2016 vo výške 78 eur/mesačne; úrokov z omeškania vo výške 13,05 % ročne z dlžnej sumy (8,05 % zákonný úrok + 5 %) ako aj § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka paušálnej náhrady vo výške 40 eur za každú pohľadávku (15 x 40 eur).

28. Súd prvej inštancie žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 450,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.6.2016 do zaplataenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.7.2016 do zaplataenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.8.2016 do zaplataenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.9.2016 do zaplataenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.10.2016 do zaplataenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.11.2016 do zaplataenia, 450,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 450,00 eur od 11.12.2016 do zaplataenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.5.2016 do zaplataenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.6.2016 do zaplataenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.7.2016 do zaplataenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.8.2016 do zaplataenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.9.2016 do zaplataenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.10.2016 do zaplataenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.11.2016 do zaplataenia, 78,00 eur, úroky z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 78,00 eur od 11.12.2016 do zaplataenia s tým, že súd povoľuje žalovanému uvedené sumy s príslušenstvom splácať v mesačných splátkach po 200,- eur počínajúc mesiacom október 2019 s tým, že každá splátka je splatná vždy 15-ty deň v kalendárnom mesiaci, pričom ak nebude zaplataená čo i len jedna splátka včas a riadne, stane sa splatným celý dlh. Vo zvyšku žalobu zamietol, t. j. zamietol nárok žalobkyne na zákonný úrok z omeškania vo výške 8,05 % ako aj nárok na náhradu paušálnych nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z., konštatujúc, že je možné vzhľadom na povahu občianskoprávneho vzťahu požadovať len náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

29. Vo vzťahu k zamietnutému nároku žalobkyne na úroky z omeškania odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 MCdo 13/2008, podľa ktorého: Dohoda o úrokoch z omeškania, ktorých výška prekračujúca hornú hranicu stanovenú zákonom je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právny úkonom.

30. Pokiaľ ide o výšku úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch, túto upravuje Občiansky zákonník v § 517 odkazom na vykonávací predpis, ktorým je nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. Taktiež odvolací súd poukazuje na rozhodnutie publikované pod č. R 53/1997, ktoré uvádza, že z povahy § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vyplýva, že kogentne je ustanovená iba horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné. Veriteľ peňažnej pohľadávky môže od dlžníka, ktorý je v omeškani s plnením peňažného dlhu, uplatňovať úroky z omeškania aj v menšom rozsahu, než ustanovuje cit. právny predpis.

31. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

32. V čase omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu bola výška základnej úrokovej sadzby 0,00 %, preto najvyššia prípustná výška úrokov ku dňu omeškania dlžníka bola o 5 % percentuálnych bodov vyššia, teda bola 5 % a preto dojednanie v bode 5.3 Zmluvy o nájme v zmysle ktorého je prenajímateľ oprávnený účtovať nájomcovi dohodnutý úrok z omeškania vo výške 0,05 % z neuhradenej sumy, za každý deň omeškania a to od prvého dňa, keď sa nájomca dostal do omeškania, je vo výške prekračujúcej hornú hranicu stanovenú zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné a v tejto časti súd prvej inštancie v prevyšujúcom rozsahu žalobu správne zamietol.

33. K žalobkyňou uplatnenej paušálnej náhrade nákladov podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 2 nariadenia Vlády č. 21/2013 Z. z. odvolací súd uvádza, že s účinnosťou od 01.02.2013 bol pre oblasť obchodnoprávných záväzkových vzťahov (vzťahov podliehajúcich režimu ObZ) zavedený nový „sankčný“ inštitút, ktorý predstavuje nárok veriteľa na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Paušálna náhrada nákladov spojených s uplatnením pohľadávky predstavuje náhradu tzv. administratívnych interných monitorovacích nákladov, ktoré vznikajú pri kontrole dodržiavania zmluvných záväzkov (najmä telefonické výdavky a výdavky spojené s tlačou a zaslaním výzvy, resp. upomienky na plnenie, a teda nie ďalších nákladov, ktoré môžu veriteľovi v súvislosti s uplatnením pohľadávky vzniknúť napr. tým, že využije služby advokáta). Výšku paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky ustanovuje nariadenie vlády č. 21/2013 Z. z. Výška paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky je 40 eur jednorazovo bez ohľadu na dĺžku omeškania. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie odvolací súd ako aj súd prvej inštancie dospeli k záveru, že v prejednávanej veci je vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným občianskoprávnym a paušálnu náhradu nákladov je možné uplatňovať len pre oblasť obchodnoprávných vzťahov, je zrejmé, že žalobkyňa nemá nárok ani na paušálnu náhradu nákladov a súd prvej inštancie v tejto časti nárok žalobkyne správne zamietol.

34. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).